№ 170 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕԳՈՍՏՈՍԻ 6

1908
ԵՐԵՍՈՒՆՎԵՑԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕԳՈՍՏՈՍԻ 6 № 170

ՄՇԱԿ

Տարեկան գինը 10 ռուբլի. կէս տարվանը 6 ռուբլի.
Առանձին համարները ԱՄԵՆ ՏԵՂ 5 ԿՈՊ.
Թիֆլիսում գրվում են խմբագրութեան մէջ.
Մեր հասցէն՝ Тифлисъ, редакція „Мшакъ“
Базарная ул. д. Тамамшева № 16.
Կամ Tiflis, Rédaction „Mschak“.
ՏԷԼԷՖՈՆ № 253.

Խմբագրութիւնը բաց է առաւօտեան 10—2 (բացի կիրակի և տօն օրերից)
Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լեզուով
Յայտարարութիւնների համար վճարում են իւրաքանչիւր տողատեղին 10 կոպէկ
ՏԷԼԷՖՈՆ № 253.

ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

Անաստասիա Թադէոսեան, Եղիսաբէթ Եսայեանեան, Վարդանուշ, Իզաբելլա, Արուսեակ, Այէքսանդր և Արտաւազդ Յովհաննիսեան Ագիլեանցները ցաւօք սրտի յայտնում են իրանց ազգականներին և բարեկամներին առաջինը իր անժամանակ ամուսնու, երկրորդը իր անդնահատելի կեսրայրի և միւսները իրանց թանգագին հօր՝

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱԶԻԶԵԱՆ ԱԶԻԶԵԱՆՑԻ

մահը, որը տեղի է ունեցել Էսսենտուկում, օգոստոսի 1-ին։ Դիակը փոխադրվում է Երևան, որտեղ և օգոստոսի 6-ին, չորեքշաբթի առաւօտեան յուղարկաւորութիւնը լինելու է երկաթուղու կայարանից դէպի ս. Պողոս-Պետրոս եկեղեցին։ Թաղումը կը լինի օգոստոսի 7-ին, հինգշաբթի օրը։ 1—1

Շողակաթ Սարգսեան, Աշխէն Յովհաննիսեան և Մկրտիչ Թադէոսեան Մուսինեանցները ցաւօք սրտի յայտնում են ազգականներին և բարեկամներին իրանց թանգագին փեսայի՝

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱԶԻԶԵԱՆ ԱԶԻԶԵԱՆՑԻ

մահը, որ տեղի է ունեցել Էսսենտուկում, օգոստոսի 1-ին։ Դիակը փոխադրվում է Երևան, որտեղ օգոստոսի 7-ին, հինգշաբթի, տեղի կունենայ թաղումը։ 1—1

ՎԵՐՔԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄԸ

ԹԻՖԼԻՍԻ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՈՒՄ

Օգոստոսի 22-ին—Ռուսերէն լեզու պատրաստական դասար.։ Թւաբանութիւն I, II և III դաս.։ Մասնագիտական ատարկաներ VII դաս. (հաշուապահութիւն, առևտրական թւաբանութիւն, առևտրական աշխարհագրութիւն, առևտրի պատմութիւն, օրէնսգիտութիւն, քիմիա և մանաւագիտութիւն)։

Օգոստոսի 23-ին—Թւաբանութիւն պատրաստական դաս.։ Ռուսերէն լեզու I, II, III, IV, V, VI և VII դաս.։

Օգոստոսի 25-ին—Մաթեմատիկա IV, V, VI և VII դաս.։ Ֆրանսերէն եւ գերմաներէն լեզու I, II և III դաս.։

Օգոստոսի 26-ին—Գերմաներէն լեզու VI և VII դաս.։ Բնական գիտութիւն և աշխարհագրութիւն I-ից—IV դաս.։ Ֆիզիկա V և VI դաս. և տիեզերագրութիւն (космографія) VII դաս.։

Օգոստոսի 27-ին—Ֆրանսերէն լեզու IV-ից—VII դաս.։ Կրօն և եղեգ. լեզու բոլոր դասարաններում։ Պատմութիւն III, IV, V և VI դաս.։

Օգոստոսի 28-ին—Ընդունելութեան քննութիւններ ստորին դասարաններում։

Պատրաստական դասարանի ստորին բաժանմունքում ընդունելութիւնը շարունակվում է։ Վերքննութիւնների և քննութիւնների սկիզբն է առաւօտեան ժամը 8½-ին։

Մաղթանքը և պարապմունքների սկիզբն է սեպտեմբերի 1-ին, առաւօտեան ժամը 8½-ին։

Վերատեսուչ՝ Գ. ԳԵԽՄԱՆ

(Կ. Չ. ու.) (առ.) 5—1

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ՄԻՆԻՍՏՐՈՒԹԻՒՆԻՑ ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐ

ԵՐԿՈՒ ՏԵՍԻ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

БАКУ, уголъ Красноводск. и Меркурьевск. телеф. № 10—56

Կուրսերի նպատակն է տալ ունկնդիրներին մասնագիտական և առևտրական կրթութիւն և պատրաստել հմուտ հաշուապահներ։ Ուսարտողները ստանում են ատեստատներ։

Կուրսերում ուսանվում են՝ 1) Առևտրական թւաբանութիւն և թւաբանութիւն հարիչի վրա. 2) Հաշուապահութիւն արդիւնաբերական, գործարանական, առևտրական և բանկային. 3) Առևտրական թղթակցութիւն. 4) Առևտրական տնտեսագիտութիւն. 5) Առևտրական և մուրհակային օրէնքներ. 6) Գեղագրութիւն և արագագրութիւն (ուղղագիր ձեռագրի). 7) Ուսուցումն գրող մեքենայի վրա։ Ցանկացողների համար՝ առանձին վճարով լեզուներ և ատենագրութիւն։

Ուսումն սկսվում է սեպտեմբերի 20-ից։ Ընդունելութիւնը սեպտեմբերի 1-ից՝ ամենայն օր կուրսերում, առաւօտեան ժամը 9 ից մինչև 12-ը և երեկոյեան 4-ից մինչև 7 ժամը։

ԿՈՒՐՍԵՐ ՄՏՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԲԱՑՎԱԾ Է ՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ ԴԱՍԱՐԱՆ

Կուրսերի կանոնագրութիւնը (уставъ) և ժամերաման ծրագիրը (программа) տրվում և ուղարկվում են ՁՐԻԱԲԱՐ։ Օտարաքաղաքացիները դիմում են Баку, учредителю коммерческихъ курсовъ А. И. Теръ-Каспарову.

(առ.) (Չ. Կ.) 20—7

Сливочная Карамель Ирисъ
Товаръ Эйнемъ въ Москвѣ
ПЕРВЫЕ ФАБРИКАНТЫ КАРАМЕЛИ „ИРИСЪ“ ВЪ РОССІИ.
ОСТЕРЕГАЙТЕСЬ МНОГОЧИСЛЕННЫХЪ ПОДДѢЛОКЪ,
ПОЯВИВШИХСЯ НА РЫНКѢ ПОДЪ РАЗЛИЧНЫМИ НАЗВАНІЯМИ!

(Կ. Չ.) ա. 16—4

Հաշուապահական եւ Գրաւոնեկային
ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ԿՈՒՐՍԵՐ
ԹԻՖԼԻՍԻ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑԻՆ ԿԻՑ
(Ինճեներդ տարի)

Կուրսերում ուսանվում են. հաշուապահութիւն, առևտրական թղթակցութիւն, առևտրական օրէնսգիտութիւն և գեղագրութիւն։ Ցանկացողներին սովորեցվում է գրող մեքենայի վրա աշխատել։

Պարապմունքների սկիզբը սեպտեմբերի 15-ից 1908 թ.

Կուրսերը շարունակվում են ոչ պակաս 6 ամսից։ Պարապմունքները տեղի են ունենում երեկոները, շաբաթական երեք անգամ։

ՈՒՆԿՆԴԻՐ ԿԱՐՈՂ ԵՆ ԼԻՆԵԼ ԴՐԱԳԷՏ ԱՆՁԵՐ՝ ԵՐԿՈՒ ՏԵՍԻՑ

Ամբողջ կուրսի վճարն է 40 ռուբլի

Ներգրումները—Թիֆլիսի առևտրական դպրոցի տիրեկտորի անունով—ընդունվում են դպրոցի գրասենեակում՝ առաւօտեան ժամը 10-ից մինչև 12-ը։

Դպրոցի դիրեկտոր՝ Գ. Գեխման

(ապ.) (Չ. Չ.) 12—4

ԵՐԱՆՔ, որոնք բառականաչափ հմուտ են կար ու ձեի մէջ և ցանկանում են փորձառու—վարժուհու աշխատանք ստանձնել շորերի պատուհաններ ստանալու համար Այէքսանդրոպոլի քաղաքային դպրոց-արհեստանոցում ամսական 50 ռուբլի ռոճիկով. Կարող են դիմել, Այէքսանդրոպոլի քաղաքային վարչութեան ոչ ուշ, քան մինչև այս տարվայ օգոստոսի 15-ը, ներկայացնելով կարտէնի դասընթացքի առարկան վկայականները և թղթերը և առանձին անձերի կամ հաստատութիւնների վկայութիւնները իրանց պրակտիկայի մասին։

(Չ. Չ. հ.) առ. 3—3

ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՎԵՐԱԴԱՐՁՈՂՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

II

Թիւրքահայ պանդուխտների մի մասը դժուարանում է վերադառնալ երկիր իր հողի և տնտեսութեան թափուր լինելու պատճառով։

— Իմ հողը ես յանձնել եմ հարևանիս և դրա համար ստացել եմ մի որոշ գումար,—ասում էր մի գաղթական։

— Ծախել ես, արդեօք, թէ միայն տուել մի քանի տարով,—հարցրի ես։

— Համարեա թէ ծախել եմ,—պատասխանեց նա.—եթէ չուզենայ՝ չի վերադարձնի ինձ, որովհետև փող եմ վերցրել նրանից և հողի համար էլ թուղթ եմ տուել նրան։

Մի ուրիշ գաղթական պատմում էր նոյնատեսակ մի բան բիւրդի վերաբերութեամբ։

— Հողս ծախեցի բիւրդին, որովհետև յուսս կտրել էի, որ պէտք է վերադառնամ հայրենիք ու ինքս մշակեմ իմ հարազատ հողը։ Այժմ կը ցանկայի նորից յետ ստանալ հողս, բայց չը նորից յետ ստանալ հողս, բայց չը գիտեմ՝ իրաւունք ունեմ յետ վերցնելու թէ ոչ։ Եթէ բիւրդը չը տայ, ես ինչ պէտք է ասեմ։ Ճշմարիտ է, ես ոտիպամբ եմ ծախել, բայց ծախել եմ և մահառի թուղթ եմ տուել նրան թէև ոչ օրինական կանոնների համաձայն, բայց և այնպէս վաւերացրած ստորագրութեամբ։

Այս և սրանց նման խնդիրները կարգաց են ընդունելութեան և գործնական լուծման։

Ո՞վ կը գրագրվի այդ քննութեամբ, ո՞վ կը վերցնէ իր վրա հողս ուսումնասիրելու և առաջ մղելու հողագործների դատը։

Դրանք հարցեր են, որոնք սպասում են դրական պատասխանի։

Ով գրագրվի չը գրագրվի, բայց Գ. Պօլսի հայոց պատրիարքարանը պէտք է նրանցով շատ լուրջ կերպով գրագրվի։ Նա պէտք է ուղարկէ մի քանի գործին ծանօթ անձեր և նրանց թւում իրաւագէտներ, որոնք նկատողութեան առնելով կեանքի մէջ պատահող դէպքերը՝ վերածէին նրանց որոշ դասերի և նրանցից իւրաքանչիւրի վերաբերութեամբ մշակէին միջոցներ հողերը իրանց տէրերին վերադարձնելու նպատակով։

Մենք ենթադրում ենք, որ սահմանադրութեան հրատարակութիւնից յետոյ ստեղծված կը լինի իրական կեանքի մէջ տրամադրութիւն հարթելու նախկին խորդուբորդութիւնները և հողագործների մի մասը ինքնակամ առաջ կերթայ վերադարձնելու գաղթականների ցանկութիւններին և կը դիւրացնէ հողը վերադարձնելու պայմանները, բայց անշուշտ շատ կը լինեն և այնպիսիները, որոնք կօգտվեն եղածից և ամենևին չեն զիջի իրանց մի անգամ ձեռք բերածը։

Երբ պատրիարքարանը իր գործակալների միջոցով պարզած կը լինի իրականութեան փաստերը. այն ժամանակ նա հնարաւորութիւն կունենայ նաև օրէնսդրական կամ վարչական ճանապարհներով լուծել բարդութիւնները, վերացնել թիւրիմացութիւնները և վերականգնել խաղաղ տնտեսական կեանքը երկրի մէջ։

Անշուշտ տեղական մարդիկ, ինտելիգենտ անձնաւորութիւններ պէտք է աջակցեն պատրիարքարանին և նրա գործակալներին կարելիին չափ կարճ ժամանակամիջոցում ուսումնասիրելու իրերն ու դէպքերը և նպաստելու շոշափված խնդիրների աջող մշակութեան և լուծման։

Ա. Քալանթար

ՎԵՐՋԻՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մեզ տեղեկացնում են հետևեալը։

Թիւրքահայերի մի խումբ դիմել էր Թիֆլիսի օսմանեան հիւպատոս Փէյզիբէյին հարցումով՝ թէ որքան ճիշտ է այն, որ քաղաքական ներումն չէ տրված Բիթլիսի, Մուշի և ուրիշ տեղերի հայ բանտարկեալներին։

Հիւպատոսը պատասխանել է, թէ նա պաշտօնապէս տեղեկութիւն է ստացել, որ ներումը եղել է ընդհանուր և ուրեմն հայերը կարող են այդ կողմից ապահով լինել բոլորովին։ Բանտերում թողնվել են միայն քրէական յանցանքների համար մեղադրվողները։

—

Կ. Պոլիս, 4 օգոստոսի

Վերադարձաւ Պետերբուրգից ռուսաց դեսպան Զինովիէվը։ («Հ. Գ.)

—

Մարոկէլ, 4 օգոստոսի

Աբդուլ-Սզիզի կողմակից Կաիդ-Մթաղին փառաւոր ջարդ տուեց Մուլէյ-Հաֆիդի կողմակիցների զօրախմբին։ Նա գրաւեց վրանները և զէնքերը։ Մուլէյ-Հաֆիդի կողմակիցները ունեցան 300 սպանված և 500 վիրաւոր։ («Հ. Գ.»)

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՊՕԼՍԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐ *)

(Մեփական թղթակց.)

Որովհետև այս թղթակցութիւնը ես գրում եմ մեր տեսակցութիւնից անմիջապէս յետոյ, թարմ յիշողութեամբ, ուստի չեմ սխալվի վստահեցնելով իմ ընթերցողներին, որ ես աշխատել իմ հաւատարմութեամբ առաջ բերել Օրմանեանի խօսքերը, որպէս զի այս պատմական անցքը ճշտութեամբ արձանագրված մնայ։

Ես.— Թիֆլիսի Հանգանակիչ Մասնաժողովի, որի գանձապահն եմ ես, ուղարկած գումարների մի մասը ռուսական դեսպանատան կողմից ձեզ է յանձնվել. որքան էք ստացել, ո՞ւր և ե՞րբ էք ուղարկել այդ գումարները։

Օրմանեան.— Իմ ստացած գումարները ես մաս առ մաս ուղարկել եմ գաւառները առաջնորդներին և ձեզ էլ գրել եմ, թէ որ կողմերն են ուղարկված։ Այդ փողերը Կ. Պոլսի պէտքերի համար չեն գործադրված. անցեալները ես պ. Նելիդովից ստացայ դարձեալ մի գումար ձեր ուղարկածներից և այդ գումարի չէքերը փոխանցեցի Դուրեան սրբազանի անուան, որ նա կարգադրէ։ Ինձ յայտնի է, որ Բիթլիսի ռուս հիւպատոսի մօտ կայ մի գումար, որ նա վաղուց ստացել է բժ. Զաւրեանից և դեռ չէ գործադրել։

Ես.—Այդ գումարների ընդհանուր հաշիւը ես կը ստանամ ռուսական դեսպանատնից. այդ մասին կը տեսնվեմ այս օրերս դեսպանատան chargé d'affaire ի հետ և կը տեղեկանամ, թէ ինչ դումար ձեզ է յանձնված և որչափ ուղարկված է ռուս հիւպատոսներին։ Ցաւենայն դէպս ես անհրաժեշտ եմ համարում, որ ռուսահայերի հանգստութեան համար դուք կամ Դուրեան սրբազանը և կամ պատրիարքարանը հաշիւ ներկայացնէք, Թիֆլիսից, Բագուից կամ առնասարակ ռուսահայերից ստացված գումարների մասին, որովհետև կասկածներ կան, թէ այդ գումարները չեն ծախսվել բուն այն նպատակին, որի համար նուիրատուների կողմից փոխադրվել են ձեզ կամ պատրիարքարան, գանդան ժամանակ։ Մինչև հիմա դուք ոչ մի հաշիւ հրատարակած չէք նուիրատուների միաժտութեան համար։ Ես թէև չեմ հաւատում, բայց այստեղ լուրեր են պտտում իբր թէ մօտ 30,000 ոսկի (250,000 ռուբլի) մնացել է ձեզ մօտ։ Ասացէք խնդրեմ, ձեր պաշտօնավարութեան ամբողջ ընթացքում որչափ փող էք ստացել ընդամենը և ինչ տեսակ հաշիւներ ունէք դրա համար։

Օրմ.—Դուք հաշիւ մարդ էք. ասացէք, որպէսզի ես 30,000 ոսկի կարողանամ գոնանալ, որքան փող պէտք էր անցնել իմ ձեռքից։ Այս 12 տարվայ ընթացքում ես գանագան նպատակների համար ստացել եմ ընդամենը 80,000 ոսկի (մօտ 700,000 ռուբլի) և ծախսել եմ իրանց նպատակներին։ Ինձ մօտ այժմ մնում է մի քանի հարիւր ոսկի միայն. այն էլ՝ որովհետև գաւառական զարդոցներին որոշ ամսական՝ ներ ենք յատկացրել, և այդ գումարից հեռագրեմ է ուղարկում էի։ Բացի դրանից ունեմ մի քանի պահեստի գումարներ գանագան եկեղեցիների և պատրաստ եմ բոլորը յանձնել երբ պատշաճաւոր, օրինաւորապէս կազմված ազգային իշխանութիւնը պահանջէ և ոչ թէ զանազան պատահական անձեր, ինչպէս այս ցոյցի կազմակերպողները։

Այս ասելով նա վեր կաց աւ տեղից, հանեց մի մեծ տետրակ, որտեղ տարէ-ցտարի արձանագրված էին իր ստացած բոլոր գումարները զանազան տեղերից, մեծագոյն մասը ռուսահայերից, նոյնպէս և երբը։ Հաշիւները արձանագրված էին մինչև 1907. չը կար միայն 1908-ինը, որ դեռ չէր կարողացել պատրաստել։ Հաշիւ պահանջող ժողովրդի ներկայացուցիչները, որոնք նստած էին, թափվեցին մատեանի վրա քննելու և առնասարակ լարված ուշադրութեամբ հետևում էին մեր խօսակցութեան։

Եւ ապա նա շարունակեց.

«Մենք ունէինք յատուկ նպատից սընդուկ, որ մի յատուկ յանձնաժողովի կարգադրութեան տակ էր։ Բայց այս յանձնաժողովի անդամները ոչ մի անգամ չուզեցան մատնակցել հաշուետուութեան և իրանց ատորագրութիւնը դնել, որովհետև հանգանակութեան մասին կառավարութիւնից արտօնութիւն չունէինք։ Բանտեր մեր ծանր օրերի մէջ էինք ապրում, և նրանք վախենում էին, թէ իրանց ուղղակի մատնակցութիւնը եթէ իմացվէր, կառավարութիւնը նրանց կարող էր հալածել։ Այն ժամանակ ես յայտնեցի, թէ ես չեմ վախենում իմ անձնական պատասխանատուութեան տակ շարունակել նպաստի գործը, քանի որ այնքան մեծ թշուառութիւն և կարօտութիւն կար գաւառներում. մանաւանդ որ Զանշեանի կենդանութեան ժամանակ ես 40 օրբանց և դարոց եմ բացել. հարկաւոր էր մտածել նրանց պահպանութեան մասին, երբ Զանշեանի մահվանը Ռուսաստանից կանոնաւոր դրամական նպաստ գալը դադարեց։ Բանի անգամ կառավարու-

*) Տես «Մշակ» № 169.

ԱՅԼԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՐԱՑՈՒՅՑՆԵՐ

Լոնդոն, 4 օգոստոս

—

«Times»-ը տպում է դեպի Թուրքիա ուղղված 3-դիվիզիոն ռազմական արշավախումբ մը։ Ասիական Թուրքիայի մասերուն մեջ ալ կենտրոնացած է 40,000 զինուոր։

Ռուս.—Եգիպտոսի մարաց եկաշ դեսպան է Լոնդոնի մեջ։

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ մեկնեցաւ Ֆրանսայի նախագահ Մանրոն

ԴԱՎԱՆՈՒԹԻՒՆ ԴԱՎԱՆԱՑ

ՅԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ԱՆՀԱՅՏ ԳՐՈՂԻ

Ցորվոր 31-էն ի օգոստոս 1և 2-էն, իսկ

—

ՋԱՐՄԱՆՈՎ. ՊՈԼՍԵՎԻԿՆԵՐԻ ԿՈՏՈՐԱԾ ԳՈՒՆԱՐԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

—

◆ Երէկ, օգոստոսի 5-ին, երեկոյեան, արտակարգ գնացքով Պետերբուրգ մեկնեց Կովկասի Փոխարքայ կոմս Ի. Ի. Վորոնցով-Դաշկովը կոմսուհի Ելիզավետա Անդրէէվնայի ու ընտանիքի հետ։ Նորին պայծառափայլութեանն ուղեկցում են կովկասեան զինուորական վիճակի շտաբի կառավարիչ գ. լ. Բերխման, շտաբի ադիւտանտ բոտիսար իշխ. Ամիլախվարի, առանձին յանձնարարութիւնների պաշտօնեաներ Տօլստոյ, Ասլիդեր-բէկ Կաղանալիպով, Պանով, գեներալ Գոխանովսկի։ Կայարանում ճանապարհ դրին զօրքերի առանձին զօրաժասերի, զինուորական շտաբների, վարչութիւնների, հաստատութիւնների բոլոր կառավարիչները, զինուորական և քաղաքացիական հաստատութիւնների ու հիմնարկութիւնների ներկայացուցիչները և բազմաթիւ ժողովուրդ։

◆ Վաղը, օգոստոսի 7-ին, առ. ժամը 11-ին, Կովկասի Փոխարքայի պալատի դահլիճում նշանակված է Կովկասի արքունական պալատների կառավարիչների հաժագումարը։

◆ Անդրկովկասեան երկաթուղիների կառավարիչ գեն.-մ. Նէյդհարտը օգ. 10 ին մեկնում է Պետերբուրգ։

◆ Թիֆլիսի հացթուխները, թող մօտ 50 հոգի, օգոստոսի 3-ին քաղաքային վարչութեան անունով մի հաւաքական խնդրագիր ներկայացրին, որով հացի սակագնի պակասեցնելը նրանք բոլորովին անհիմն են ընդունում։ Մի քանի օրինակներ բերելուց յետոյ, նրանք դրականապէս շեշտում են, որ աւելի շուտ կը փակեն իրանց փուռը, քան թէ հացը կը վաճառեն այժմեան էժանացրած գներով։

◆ Թիֆլիսի նահանգապետի հաստատած սակագները. հացի համար—փռան՝ 1-ին տեսակի ռուսական կրուպչատկա ալիւրից ֆունտը $4^1/_2$ կ., 2-րդ տեսակի—4 կ., 3-րդ տեսակի—3 կ., թոնրի՝ 1-ին տեսակի—5 կ., 2 րդ տեսակի $4^1/_2$ կ.։ Հացթուխները պարտաւոր են թխել երեք տեսակից էլ բաւականաչափ քանակութեամբ։ Մսի համար. տաւարի մսի ֆ. 11 կ., ոչխարինը՝ 13 կ., գոմէշինը՝ 10 կ.։ Ցայտարարելով այս մասին, ոստիկանապետը առաջարկում է պրիստաւներին խիստ կերպով հետաքրքրուել, որ ճշգրէն գործադրվեն այս սակագները հացթուխների և մսավաճառների կողմից, իսկ իւրաքանչիւր զանցառութեան մասին արձանագրութիւններ կազմել և ներկայացնել իրան։ Սակագները պէտք է կախված լինեն աչքի զարնող տեղերում։

◆ Օգոստոսի 2 ից Թիֆլիսի ազգաբնակութիւնը արդէն չէ նեղվում ջրից, որովհետև ամեն օր մի միլիոն դոյլ է ստացվում քաղաքային ջրանցքից։ Ջրի առատութիւնը դրել է քաղաքային վարչութեան առատօրէն ջրել քաղաքի փողոցները և հրապարակները։

◆ Թիֆլիսի նահանգի ազնուականութիւնը վրաց բարեգործական ընկերութեան զէջել է իշխ. Երիստովի նախկին կալուածքը Գօրու գաւառի Անտէնի գիւղում, ուր յիշեալ ընկերութիւնը բանալու է գիւղատնտեսական դպրոց։

◆ Ներկայումս Թիֆլիսում ձորերը և այլ կեղտոտ տեղերը փութկոտութեամբ մաքրվում են ինֆ. Լիսիցեանի զեկավարութեամբ։ Մի քանի տեղերում, պ. Լիսիցեանի ասելով, բնակիչները դիմադրութիւն են ցոյց տալիս։ Քաղաքային վարչութիւնը պատուիրել է արձանագրել այդպիսիների ազգանունները։

◆ Վրաց «Աժիրանի» լրագրին Պարիզից հաղորդում են, որ պատգամաւորների պալատը ընդունեց այն օրինագիծը, որի համաձայն միջոցներ է յատկացվում պարզեան համալսարանում վրաց լեզուի ամբիոն հաստատելու համար։

◆ «Р. Окр.» լրագրի ասելով, յուլիսի լոյս 10-ի գիշերը, Սամարղանդի հայկական գաղութի եկեղեցու շինութեան մէջ և քաղաքի մի քանի ժամաւոր տներում, ինչպէս նաև կայարանի մօտերը, Տաշկէնտից եկած պահնորդական բաժնի կառավարչի օգնականի կարգադրութեամբ և զեկավարութեամբ, Սամարղանդի ոստիկանութեան պաշտօնեաները մի շարք խուզարկութիւններ են կատարում, որոնք տեւում են մինչև միւս օրվայ առ. ժամը 5 ը, որոնց հետեւանքն այն է լինում, որ ձերբակալվում և նահանգական բանտում բանտարկվում են 11 հոգի, այսինքն Ռուբէն քահ. Բէկգիւլեան, «Օրիօլ» հիւրանոցի սպասաւոր Բաղրէվ, հիւսն Դանիէլեան և 6 ռուս բանւորներ. թէ ինչ է արդեօք գտնվել հայոց եկեղեցու շինութեան մէջ, ճշտութեամբ ի մանալ չաջողվեց։ Իսկ մասնաւոր բնակարաններում գտնվել են մի քանի ռաղմամթերքներ։

◆ Մուխրանեան կամուրջի քարէ մասերի կառուցումը քաղաքային վարչութիւնը կապալով թողել է Մեխուլցա Ֆիրմային, որ այդ աշխատանքների համար առաջարկել է ամենապակաս գինը (մօտ 100 հազար ռուբլի)։

◆ Օգոստոսի 4 ից Վլադիկավկազից վերադարձաւ Թիֆլիսի արտիլերիական զօրամասը։

◆ Թիֆլիսի ժողովրդական համալսարանների վրաց սեկցիան օգոստոսի 15-ից վերսկսում է իր պարապմունքները ժողովրդական դպրոցներում։

◆ Թիֆլիսի անօնիմ ընկերութիւնը կըրկին փորձեր է անում դատարանով անընդունելի անելու այն բազմաթիւ տուգանքները, որ քաղաքը վերցնում է ընկերութիւնից զանազան պատճառաբանութիւններով։

◆ Թիֆլիսի ժան.-գեն. նահանգապետը թոյլատրել է վերսկսել «Тифлисскій Листокъ» օրաթերթի հրատարակութիւնը, որ դադարել էր յուլիսի 8-ից։

◆ Երէկվանից Թիֆլիսի հանքային բաղանիքները բաց են՝ ամառ ժամանակ առ. ժամը 6-ից մինչև գիշ. ժ. 12 ը, իսկ ձմեռը—ժամը 7-ից մինչև 12-ը։ Կիրակի օրերը բաղանիքները բաց կը լինեն առ. ժամը 6-ից մինչև կէսօրվայ ժամը 12-ը։

◆ Այսօր տեղի կունենայ մէշչանների վարչութեան լիազօրների ժամանաւոր խորհրդակցութիւնը մէշչանների աւագի պաշտօնի համար թեկնածու ժամանակելու և ընտրութեան օրը որոշելու։

◆ Վրիպակ.—«Մշակի» երէկվայ համարի (№ 169) «Արտաք. տեսութեան» բաժնի առաջին յօդուածի վերնագիրը սխալմամբ դուրս է եկել «Նոր պատգամաւորների նոր ընտրութիւն». պիտի լինի՝ «Թիւրքիայի ազատութեան արշալոյսին»։

ՈՍՏԻԿԱՆԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

—

◆ Օգոստոսի 4-ին, ցերեկվայ ժամը 12-ին, Բեթղեհէմի փող. անկիւնում, № 33 տանը, ախալցխացի 70 ամեայ Ցակոբ Բարդանաշվիլին կամեցել է բռնաբարել Բօրչալուի գ. բնակիչ Միքէլաշվիլու 8 ամեայ Նինա աղջկան, բայց գտնվոյն Մաթէոս Վարդանեանի իր ժամանակին վրա հասնելու շնորհիւ աղջիկն ազատվում է Բարդանաշվիլու ձեռքից։ Վերջինս ձերբակալված է։

◆ Օգոստոսի 3-ին, ցերեկվայ ժամը 12 ին, Գօրու գ. երիտասարդ Դաւիթ Բասիլիձէն յայտնել է ոստիկանութեան, որ լուլ. 2-ի երեկոյեան, ձկնորս Շարիկօ Վարդանովը գրաւելով նրան և տանելով իր խրճիթը, որ գտնվում է Կուր գետի ափին, մահվան սպառնալիքի տակ կատարեց նրա վրա արուամոլութեան գործողութիւն։ Վարդանովը ձերբակալված է և յանձնված դատարանին։

Օգոստոս 4-ին, պաշտօնաթող ժայորի այրի Ն. Գեղէվանովան, որ ապրում է 2-րդ ռմանովսկայա փողոցում № 22 տանը, յայտնել է ոստիկանութեան, որ օգ. 3-ին, երեկոյեան ժամը 6 9-ի միջև, նրա բնակարանից կեղծ բանալիի օգնութեամբ գողացել են 485 ռուբլու տնային գանձան իրեղէններ։ Գողութեան մէջ կասկածվող սպասաւոր Իսահակ Գիգէյլիկին անձնասորած է, իսկ գռնապան Տուխաս Գօգոլաշվիլին ձերբակալված։

◆ Օգ. 4-ին, երեկ. ժ. $10^1/_2$-ին, Մադաթեան կղզու վրա, Ցարութիւնեանի շրջանի փակ խանութում հրդեհ ծագեց, որ պատճառեց մօտ 100 ռուբլու վնաս։

ԲԱԳՈՒԻ ԼՈՒՐԵՐ

—

◆ Օգոստոսի 1-ին առաւօտեան ժամը փոքր է կատարվել Թուժայեվի նաւթանաքերի կառավարիչ ինժեներ-տեխնոլոգ Ս. Կ. Միրլօյի կեանքի դէմ, երբ վերջինս առաւօտեան ժամը 7-ին դուրս գալով Վերխնէ-Գրիբիտսկայա փողոցի վրա գտնվող իր բնակարանից ուղեորվում է Սաբունչի տարնող կայարանը գնալու նպատակով։ Դեռ ևս չէր հասած Տատարսկայա փողոցին, նրա ետևից հասնում է մինոյն ֆիրմայի նախկին ծառայող Բաղր Հիւսքաթ-օղլին և 10 քայլ հեռաւորութեան վրա տարճանակը հանելով 4 անգամ իրար ետևից գնդակ է պարպում Միրլօյի վրա։ Զը նայելով որ վերջինս ծանր կերպով վիրաւորված ընկած էր գետնին, չարագործը անուսամենայնիւ շարունակում էր պարպել գնդակները։ Սակայն այդ միջոցին պատահաբար անցնող ֆրանսիացիներ Ագլինը և Սաձէն արգելք են լինում չարագործին և փրկում Միրլօյի կեանքը։ Ագլինը հանում է իր տարճանակը և մի քանի անգամ կրակում է ժողոստպանի վրա, և երբ վերջինս սկսում է փախչել, Ագլինը շարունակում է հետաձուտ լինել օգնութեան հասնող գօրօգօվօյների հետ միասին և բռնում է նրան։ Մինչդեռ Սաձէն, նախնական օգնութիւնը հասցնելով վիրաւորին, տանում է նրան հիւանդանոց։ Մահափորձի շարժառիթը ծառայութիւնից հեռացնելն է։

◆ Յուլիսի 25 ին, քաղաքային վարչութեան շինութեան մէջ բժշկ. սանիտարական բիւրոյի կառավարիչ բժ. Վասիլիէվսկան բիւրոյի հերթական խորհրդակցութիւնը՝ քննելու Պետերբուրգի գլխաւոր բժշկական վարչութեան դիտաւորութիւնը՝ ծաղկահատութեան և այդ գործի լրացուցիչ կազմակերպման մասին պարտադիր օրէնք մտցնելու հարցը։ Խորհրդակցութիւնը ի վերջոյ յանգել է այն եզրակացութեան, որ միանգամայն ժամանակակից է մտցնել պարտադիր ծաղկահատութեան օրէնքը։ Ինչ վերաբերում է այդ գործի կազմակերպման հարցին, բժիշկների խորհրդակցութիւնը անհրաժեշտ է գտել, բացի գոյութիւն ունեցող ծաղկահատ կէտերից, բանալ էլի երկու նոր կէտ, որոնցից մէկը անպատճառ հայկական նոր գաղութում։ («Б.»)

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ԿԵԱՆՔԻՑ

—

◆ Պետերբուրգի միջնակարգ դպրոցների վարչութիւնը պահանջում է նոր մտնող աշակերտներից ներկայացնել վկայական, որ իրանց ծնողները մայրաքաղաքում ապրելու իրաւունք ունեն։ («Р. В.»)

◆ Լուր է պատում, որ Ֆինլանդիա են ուղարկված մի քանի տասնեակ ռուս պաշտօնեաներ, գլխաւորապէս արդարադատութեան և ներքին գործերի մինիստրութիւններից, որոնք պէտք է ուսումնասիրեն տեղական լեզուն և պայմանները։ Այդ պաշտօնեաները պէտք է ապրեն Ֆինլանդիայում ծպտեալ կերպով։ Այդ միջոցը բացատրվում է նրանով, որ կառավարութիւնը ցանկանում է իր տրամադրութեան տակ ունենալ այնպիսի անձինք, որոնք, ծանօթ լինելով տեղական կեանքին, կարողանան պատասխանատու պաշտօններ վարել այն դէպքում, եթէ որևէ բարդութիւն առաջ գալու լինի Ֆինլանդիայի հետ ունեցած յարաբերութիւնների մէջ։ Ուրիշ աղբիւրներից, այդ պաշտօնեաներով ժամադրութիւն կայ լրացնել Ֆինլանդական գործերի վերաբերեալ դիւանատան ծառայողների կազմը։ («Рус. В.»)

◆ Գրքերի յայտնի հրատարակիչ Ն. Ե. Պարաժանովը «Донская Рѣчь» վերջացրել է իր գործերը։ Ինչպէս հաղորդում են, նրա հրատարակչական գործը կրել է 100,000 ռուբլուց աւելի վնաս։ Ներկայումս Պարաժանովը կառավարում է իր միլիոնատէր հօր քարածուխի հանքերը, որ գտնվում է Դոնի մասում։ («Р. Ут.»)

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

—

Ախալքալաք, 20 յուլիսի

«Մշակի» 149-րդ համարում Ախալքալաքից գրված թղթակցութեան մէջ մի քանի անորոշ դարձուածներ տեղում թիւրիմացութիւնների տեղիք են տուել, ուստի խնդրում եմ յարգոյ խմբագրութեանդ չը գլանալ տեղ տալ հետեւեալ բացատրութեանը։ Պ. թղթակիցը մի առ մի յիշելով գաւառումս կատարված կողոպուտներն ու սպանութիւնները՝ անորոշ դարձուածներ գործածելով՝ առիթ է տուել հնթագրելու, որ այդ կողոպուտներն ու սպանութիւնները միևնոյն մարդիկը կամ միևնոյն խումբն են կատարել։ Մինչդեռ՝ պարզված է, որ այդ դէպքերից ամեն մէկն ունի իր առանձին հանգամանքներ։ Այսպէս՝ գաւառապետը զէնք կրելու իրաւունք է տուել ախալցխացի Ասլան Ասլանեանցին որպէս տեղական պայմանների ծանօթ մարդու և ուղարկել է յայտնի աւազակապետ Էյիբին բռնելու կամ սպանելու։

Ասլան ազգի սպանութիւնը, ինչպէս ասում են, կատարել են Մաշադի-Ակոբը և իր ընկերները։ Աչքի առաջ ունենալով այն հանգամանքը, որ Մաշադի-Ակոբի ընկերների մէջ թւում են նաև ախալցխացի Ասլանի մարդիկը, կամ մարդիկ՝ որոնք Արամի անունը, կամ մարդիկ՝ որոնք Արամին և Մաշադի-Ակոբին համարում են Ասլանի մարդիկը, սակայն դա ոչնչով ապացուցված չէ մինչև այժմ։ Ինչպէս «Մշակի» թղթակիցն էլ գրել է, ախալցխացի Ասլանը թուրք Ասլան ազգի սպանութեան օրերին եղել է Գանձակում, որն ապացուցված է անհերքելի փաստերով։ Ճիշտ է, կասկած է եղել, որ Արամը տարած լինի Ասլանի ձին և զէնքը, բայց դա ևս մինչև այժմ չէ ապացուցված ոչնչով։ Թէև Ասլանը ձերբակալված է, բայց հաւանական է, որ նա հէնց առաջին քննութիւնից, որ նշանակված է ամսի 22 ին, բանտից արձակվի իբրև անպարտ։

Գալով մեր կողոպուտներին՝ պէտք է ասել հետեւեալը.—Կարծախից տաւար տանելը և հովիւ սպանելը կատարվել է, ինչպէս պատմում են գիւղացիք, թուրքերի ձեռքով։

Դուխաբօրների հետ հրացանի են բռնվել և իրանց ձիերը թողել փախել են անյայտ աւազակներ, որոնց ով լինելը դեռ պարզված չէ։

Այս բացատրութեանը կարևոր եմ համարում աւելացնել նաև հետեւեալը.—Ախալքալաքում կան մարդիկ, որոնք այսպէս կամ այնպէս շահագրգռված են, որպէսզի որքան հնարաւոր է հասարակական ու զանազան կարևոր մարդանց անձնական յարաբերութիւնները չփոթվեն, որ սաեղծվի պղտոր մթնոլորտ, որպէսզի յետոյ իրանք պղտոր ձկնորսեն, կամ մարդիկ՝ որոնք հնարաւորութիւն ունենան ձուկ որսալու։ Հէնց այդպիսի մարդիկ լուր են տարածել, որ իբրև Գանձա գիւղի հաւատարմատար ես՝ Արամ Տէր Գրիգորեանցս, գիւղացիներից հաւաքել եմ հազարհինգհարիւր ռուբլի զանազան մութ պատրուակներով։ Սրանով կարևոր եմ համարում այդ տեսակ տգեղ խօսակցութիւններին ընդմիշտ վերջ տալու համար հրապարակապէս յայտարարել, որ ես մեր գիւղացիներից ստացել եմ ընդամենը հարիւր ռուբլի, որի մի մասը ծախսել եմ յունիսի 27 ից սկսած մինչև այսօր, ուրեմն 24 օրվայ ընթացքում, և գտնվել եմ անընդհատ ճանապարհորդութիւնների մէջ՝ սկսած յունիսի 27-ից մինչև այսօր՝ գիւղի գործի համար։ Մօտ 80 ռուբլի ծախսելը ես կարծում եմ 24 օրվայ համար այնքան էլ շատ չէ։ Սրանով միաժամանակ խընդրում եմ վերջ դնել այդ ձեւի սուտ լուրեր տարածելուն՝ հակառակ դէպքում ստիպված կը լինեմ անախորժ մերկայացումներ անել հակառակորդների վերաբերութեամբ, որ ցանկալի չէ։

Ինչ վերաբերում է այն բանին, որ յանձն եմ առել աշխատել, որպէսզի գիւղերի վրա էկզեկուցիա չը գրվի—դա ճիշտ է, բայց մինչև այժմ իմ բոլոր արածներս եղել են օրինական ճանապարհով և յայտնի կերպով, ինչպէս մասամբ յայտնի է և խմբագրութեանդ։ Այժմ էլ ես պնդում եմ, որ ամբողջ չորս գիւղերի տուժելը այն պատճառով, որ նրանց սահմաններում աւազակները դարացել են սպանել, ես համարում եմ անարդար, ուստի և այդ փորձանքը գիւղերի գլխից հեռացնելու կամ թեթևացնելու համար աշխատելը ես համարում եմ ամեն մի ձեռնհաս մարդու պարտականութիւն։

Գանձա գիւղի հաւատարմատար՝
Արամ Տէր-Գրիգորեանց

«ՄՇԱԿԻ» ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳԻ ՀԵՌԱԳՐ. ԳՈՐԾԱԿԱԼ.

—

4 օգոստոսի
Ներքին

ԿԻԵՎ։ Բայսնական կօմիտէի ընդհանուր ժողովում որոշվեց հեռագրով ճանապարհների հաղորդակցութեան մինիստրից խընդրել շուտափոյթ լուծելու Կամենէց-Պոդօլսկ-Պրօսկուրով Շեպետովկա նոր երկաթուղագծի կառուցման հարցը, նկատի առնելով նրա կարևոր նշանակութիւնը Հարաւ-Արևմտեան երկրի համար։

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ։ Երէկ իր պաշտօնը թողնող թիւրքաց դեսպան մարշալ Գիւզմիփաշան ընդունվեց Թագաւոր Կայսրից ունկնդրութեան։

ՐԻԳԱ։ Բացվեց ուսուցիչների երկրորդ բալտիական համագումարը։ Ներկայ են 340 հոգի։

ՆՕՎՕԶԵՐԿԱՍԿ։ Բացվեցին ժողովրդական բնագիտութեան ուսուցիչների հանրակրթական դասընթացքները։ Տեղի են ունենալու 60 դասախօսութիւններ։

Արտաքին

ԴՐԵԶԴԷՆ։ Բացվեց էսպերանտիստների չորրորդ միջազգային կօնգրէսը։ Ներկայ են Թագաւորի և մի քանի կառավարութիւնների ներկայացուցիչները։

ՎԻԵՆՆԱ։ Հրատարակված է բարձրագոյն ուկազ, որով ի յաւերժացումն զօրքի ծառայութեան՝ հաստատվում է յօբելեանական զինուորական պատանշան «1908 թ. դեկ. 2» մակագրութեամբ։ Առանձին հրովարտակով յօբելեանական այդ շքանշանը շնորհվում է 1848 թ. Իտալիա կատարած արշաւանքին մասնակցած բոլոր զինուորականներին։

Խմբագիր՝ ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ՔԱԼԱՆԹԱՐ
Հրատարակիչներ՝ Ա. ՔԱԼԱՆԹԱՐ
Ց. ՏԷՐ-ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ
Հ. ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ

ՑԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ԲԺՇԿԱՊԵՏ Բ. ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆԻ
Հիմնված 1880 թ.
(Կուկիա, Վորոնցովի արձանի հանդէպ)
Ամեն օր, բացի կիրակի օրերից
ՍՊԱՍԱՒՈՐՆԵՐԸ՝
Բ. Ա. ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆ—11—12 ժ. վիրաբուժութեան և վեներական (սիֆիլիս) հ.։
Կ. Մ. ԶԻԿՕՎԱՆԻ—$9^1/_2$—10 ժ. ներքին և նեարդային։
Զ. Ի. ԲԱԲԱՆԱՍԵԱՆՑ—10—11 ժ. մանկաբարձութեան, կանանց և երեխայոց հ.։
Ն. Տ. ՄՈՒԼԻՆ—10—12 ժ. ականջի, կոկորդի և քթի հիւ.։
Մ. Գ. ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ—11—12 ժ. մորթու, վեներակ., վիրաբուժութեան և միզասեռ.
Ա. Մ. ՓՈՒՂԻՆՕՎ—12—1 ժ. ներքին և երեխայոց ծաղկահատ.։
Ա. Գ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆՑ—1—$1^1/_2$ ժ. ներքին և երեխայոց հ.։
ԿԻՆ-ԲԺԻՇԿ Ա. Ի. ՇՁԵՐԲԻՆԱ—$1^1/_2$—2 ժ. մանկաբարձութեան։
Գ. Ց. ԳՈՒՐԳԵՆՕՎ—12—$12^1/_2$ ժ. կանանց և մանկաբարձութեան։
ԵՐԵԿՈՅՆԵՐԸ
Ա. Ց. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ—6—7 ժ. վիրաբուժ., վեներական, միզասեռ և մորթու հ.
Գնաքը 50 կ.։ Զբաղարները՝ ձրի։ Համախորհրդի (կօնսիլիումի) և օպերացիայի համար առանձին։
Հիւանդանոցի վերատեսուչ՝
Բժշկապետ Բ. Նաւասարդեան

ԲԺԻՇԿ
Ա. Մ՚ԽԻԹԱՐԵԱՆՑ
Անցեալ տարիների նման ընդունում է հիւանդներին վեներական և մորթու ցաւերով Կիսլովոդսկում, հլ. բանոց «Բասսիա».
(ա. օ.) 100—96

ԲԺԻՇԿ ԱՊԵՏ
Տ. ԳԷՈՐԳ-ԲԷԳԵԱՆ
ԱԶՔԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Ընդունելութիւնն ամեն օր
Առաւօտեան ժամի 9 ից մինչև 12
Երեկոյեան » 5-ից մինչև 7
Վելեամինովսկայա փողոց № 8.
(չ. հ. շ.) 100—98

ԱՄԵՆԱՔԻՆ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ
ԻՐԵՐ
ՄՕՍԿՎԱՅԻ ԺԱՄԱՑՈՅՑՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՕՆԱԿԱՆ ՊԱՀԵՍՏԸ
ԱԾԵԼԻ
ՈՒՂԱՐԿՈՒՄ Է 150 ԻՐԵՐ
միայն 8 ր. 95 կ.

1) Անգլիական սև պողպատէ տղամարդկանց կամ կանանց բաց ԺԱՄԱՑՈՅՑ։ Ժամացոյցի մեխանիզմը արտասահմանեան շինուածք է և պարգեւատրվել է հաւաշխարհային ժամացոյցի ցուցահանդէսում։ Լարվում է առանց բանալիի (բեժնուար)։ Ժամացոյցը բանում է բոպէ առ բոպէ, որի համար երաշխաւորութիւն է տրվում. 2) Տղամարդկանց կամ կանանց նորաձև պարանոցի շղթայ. 3) Գեղեցիկ տեսքի բրելօկ. 4) Ժամացոյցը գողացվելուց ազատ պահող գործիք. 5) Անգլիական լաւագոյն պողպատէ ԱԾԵԼԻ. 6) Ածելիաման. 7) Նիկելի փոքր թաս սապօնի հաւաժար. 8) Վրձին սապօնվելու համար. 9) Սապօնի փոշու արկղիկ. 10) Թաւշեայ շղարի արկղիկ. 11) Կարապի ըմբուլից փնջիկ շպարվելու համար. 12) Ցանկացողներին ածելիի և իր պարագաների փոխարէն կարող ենք ուղարկել կանացի նորաձև բրոշկա և մի զոյգ պարիզեան գոհարազարդ ականջօղեր. 12—14) Տուալետի արդուղարդարանք, բաղկացած հայելիից, սանրից և կօշիկներ կոճկելու կարթից. 15—19) Գարնիտուր, բաղկացած կրծքի 2 և մանժէտի 3 արտասահմանեան աշխատանքի զարդանկաներից «Մօդերն» ոճով, կամ թէ սրա փոխարէն կանանց սանրեր. 20) Ամերիկական գրպանի մկրատ. 21) Գրպանի դանակ. 22—23) Գրպանի մատիտ և գրիչ. 24) Ճանապարհորդական գրպանի թանաքաման. 25) Պարիզեան ստերէօսկոպ մեծացնող ապակիներով. 26—75) 50 լուսանկարչական գողտրիկ նկարներ ստերէօսկոպի համար. 76—100) 25 Carte postale բաց նամակներ գեղեցիկ հանակներով, որոնք կարող են մի ալբոմի զարդը դառնալ. 100—125) 25 լաւագոյն պօստային թուղթ. 126—150) 25 այդպիսի ծրար։ Բոլորի համար միայն 8 ր. 95 կ. Նոյն իրերը, խուլ ժամացոյցով—1 ռուբլով թանգ, այսինքն 9 ր. 96 կ., իսկ արծաթեայ խուլ ժամացոյցով միայն 16 ր. 95 կ.։
Ինչպէս տեսնում էք, սրանից էժան չէ կարող լինել։
◆ Ուղարկվում է և վերադիր վճարով ◆
Ծրարելը ձրի։ Գործադրութիւնը օրինակելի։ Ուղարկելու համար յաւելեալ ասնը՝ վում է Եւրոպական Ռուսաստան՝ 65 կ., իսկ ասիական—95 կ.։

Լաւութեան լիակատար երաշխաւորութեամբ.
ՊԱՏՈՒԷՐՆԵՐԸ ՀԱՄՑԷԱԳՐԵԼ Московскій Центральный Складъ Часовъ
Խնդրում ենք չը խառնել վարչական ֆիրմաների հետ.
Москва, д. Виноградова, № 126
P. S. Փողով կամ նամակագրոշմերով գրական ուղարկողներին իբրև նուէր ուղարկվում է գեղեցիկ քորոց փողպատի (գալուստակ) համար։
36—4
(կ. չ.)

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՆ
Ստ. Լիսիցեանի, Յովհ. Թումանեանի եւ Լ. Շանթի
ԿԱԶՄԱԾ
ԼՈՒՍԱՓԵՐ
Հայերէնի պատկերազարդ դասագիրքը
Ա. ՏԱՐԻ
ո տիպ, բարեփոխված
Գինը 30 կ.
Բ. ՏԱՐԻ
Գինը 45 կ.
Գլխաւոր պահեստները՝ Թիֆլիս. զրավ. „ԳՈՒՏՏԵՆԲԵՐԳ“ գրավաճառանոցում, Тифлисъ книжный магазъ. „Гуттенберг“
Բաշխում՝ „Сотрудникъ“
Գումարով առնողներին 20% զեղչ։
ՆՄՈՒՇ ՕՐԻՆԱԿՆԵՐԸ ուսուցիչներն և դպրոցները կարող են ստանալ «Գուտտենբերգ» գրասենեակից ՁՐԻ (գաւառ ուղարկվում են 14 կ. ճանապարհածախսով).
(չ.շ.) 10—
Большая Банная ул. № 3.

Типографія „Экономія“ Ав. Мугдусіакопова съ С-ми